ABSTRAK

Kajian ini merupakan kajian mengenai tahap penguasaan kata kerja perintah bahasa Arab dalam kalangan para pelajar pra Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya Nilam Puri Kelantan. Matlamat utama kajian ini adalah untuk mengetahui pengetahuan pelajar mengenai kata kerja perintah dan mengkaji penguasaan pelajar mengenai pembentukan kata kerja perintah dan pola kata kerja perintah serta untuk mengenalpasti masalah-masalah yang dihadapi oleh para pelajar mengenai kata kerja perintah. Sampel kajian yang dipilih adalah seramai 50 orang pelajar daripada pra Akademi Islam Universiti Malaya Nilam Puri. Kajian ini menggunakan borang soal selidik, ujian bertulis, dan temubual untuk mendapatkan data dan maklum balas daripada responden. Kajian ini merupakan kajian kualitatif dan kuantitatif yang dianalisis secara deskriptif. Data yang diperolehi dianalisis dengan menggunakan perisian *Statistical Program Social Science* (SPSS) versi 13.0. Manakala dapatan kajian dibentangkan dengan bantuan jadual, rajah, dan carta pai. Hasil kajian menunjukkan pengetahuan pelajar mengenai kata kerja perintah dan pembentukan kata kerja perintah di tahap sederhana. Manakala tahap penguasaan pelajar mengenai pola kata kerja perintah di tahap yang sangat baik. Secara keseluruhannya menunjukkan pelajar mempunyai masalah mengenai kata kerja perintah. Hasil daripada kajian ini diharap agar dapat memberikan manfaat dan panduan kepada pensyarah untuk meningkatkan penguasaan kata kerja perintah bahasa Arab dalam kalangan pelajar terutama pelajar di pra Akademi Islam Universiti Malaya Nilam Puri. Di akhir kajian ini, penyelidik mencadangkan beberapa cadangan dan saranan untuk para pelajar supaya dapat menguasai kata kerja perintah bahasa Arab.

ABSTRACT

This study delves into the mastery of Arabic imperative verbs by students of pre-Islamic Studies, Nilam Puri Kelantan. The aim of this study is to discern the students' mastery of the Arabic imperative verbs as well as to analyze their mastery of the formation and patterns of these verbs. This study also strives to identify the problems faced by the students of the Arabic imperative verbs. The sample of this study consists of 50 students from the pre-Islamic Studies of Nilam Puri. The instruments used to obtain data and feedbacks from respondents are questionnaires, written tests, and interviews. Qualitative and quantitative responses obtained have been analyzed descriptively using the *Statistical Program for Social Science* (SPSS) version 13.0. Thus, the findings are presented in the form of tables, figures and pie charts. The result from this study shows that the level of students' knowledge of Arabic imperative verbs and their formation is at an intermediate level. On the other hand, the students' mastery of the patterns of Arabic imperative verbs is at an exceptionally high level. As a whole shows that students have a problems of imperative verbs. It is hoped that the outcome of this study will benefit and offer guidance to lecturers in order to increase and improve their students' mastery of Arabic imperative verbs, particularly for those who are pursuing Pre-Islamic Studies at Nilam Puri. Suggestions and recommendations on how students can increase their mastery in the field of morphology in general, and the Arabic imperative verb in particular, are proposed in the epilogue.

DEDIKASI

Istimewa buat suami tercinta Mohd Faizal Bin Mohamad Nor

Dirimu umpama payung yang memayungi diri ini tatkala memerlukan teduh

Yang sentiasa bersama di kala suka mahupun duka, dorongan dan galakanmu menjadi kekuatan buatku, pengorbanan masa dan tenagamu tidak mampu ku balas

Moga Allah anugerahkan sebaik-baik ganjaran buatmu

Ayahanda dan bonda

Allahyarham Rifa'in @ Mohd Rifain Bin Haji Abdul Rahman

Moga Allah mencucuri rahmat ke atas beliau

Yusof Bin Salleh dan Norizam Binti Abdul Wahab

Doa dan restumu keberkatanku dalam meneruskan perjuangan untuk dunia dan akhirat

Bonda mertua dan keluarga

Che Fatimah Binti Suliman

Terima kasih atas perhatian dan sokongan yang diberikan

Kekanda dan adinda

Khairiah, Rabiatul Adawiah, Fadhilah, Abdul Fatah, Ain, Hafizi, dan Fatin

Terima kasih atas sokongan padu kalian untukku mencapai impian menggenggam ijazah sarjana

PENGHARGAAN

Alhamdulillah segala puji bagi Allah S.W.T dan syukur kepada-Nya kerana dengan izin dan kurniaan-Nya penulis dapat menyiapkan disertasi sarjana dalam jangka masa yang telah ditetapkan.

Sepanjang penulisan dan kajian dijalankan pelbagai rintangan dan cabaran yang telah penulis tempuhi. Namun penulis percaya di mana ada kemahuan di situ ada jalan. Dengan bantuan dan dorongan yang sangat berguna dari pelbagai pihak penulis dapat mengharungi segala cabaran dan dugaan dengan tabah. Setiap cabaran yang datang menjadikan penulis lebih bersemangat untuk terus berjuang kerana tiada kejayaan semanis madu tanpa pengorbanan sepahit hempedu.

Di kesempatan ini penulis ingin merakamkan penghargaan yang tidak terhingga terutamanya kepada penyelia Ustaz Dr. Mat Taib bin Pa kerana banyak membantu penulis dalam kajian ini. Bimbingan, tunjuk ajar, dorongan dan ilmu daripada beliau membolehkan penulis menghasilkan kajian ini. Segala nasihat yang diberikan akan dijadikan panduan dalam meneruskan cabaran pada hari mendatang. Penghargaan ini juga ditujukan kepada Timbalan Dekan Universiti Malaya Dr. Jawakhir Mior Jaafar dan juga pensyarah-pensyarah di Fakulti Bahasa dan Linguistik UM khususnya Dr. Ahmad Arifin Sapar, Dr. Ong Shyi Nian dan Dr. Siti Hasliza Mat Yusoff. Segala ilmu yang dicurahkan akan digunakan sebaiknya. Tidak lupa juga kepada pensyarah-pensyarah di APIUM Nilam Puri yang terlibat dan banyak membantu sama ada secara langsung atau tidak langsung.

Penghargaan ini juga ditujukan khusus buat insan yang sangat istimewa iaitu suami tersayang, ayahanda dan bonda, kakak dan adik yang tidak jemu memberikan semangat. Tidak lupa juga kepada ibu angkat Puan Rohani yang telah banyak memberi sokongan

dan dorongan di awal perjuangan penulis. Doa kalian mudah-mudahan akan sentiasa mengiringi perjalanan perjuangan ini.

Kalungan terima kasih juga diucapkan kepada semua kakitangan di Institut Pengajian Siswazah (IPS) UM, Perpustakaan Utama UM, Perpustakaan Fakulti Bahasa Dan Linguistik UM, Perpustakaan Za'aba UM dan Perpustakaan Raja Tun Uda Shah Alam. Akhir sekali terima kasih yang tidak terhingga buat teman seperjuangan yang banyak memberikan curahan idea yang berguna dan kata-kata semangat. Pengalaman bersama kalian sepanjang perjuangan ini akan ku kenang sampai akhir hayat. Semoga Allah mengurniakan sebaik-baik ganjaran buat kita semua.

Tiada kata mulia yang dapat diucapkan melainkan lafaz alhamdulillah. Akhir kata semoga usaha kecil ini diberkati, diredhai, serta dirahmati oleh Allah S.W.T dan semoga kajian ini dapat memberikan faedah untuk semua demi memartabatkan bahasa al-Quran.

Sekian. Wassalam.

Syakirah Bt Rifa'in @ Mohd Rifain

Shah Alam, Selangor.

28 Rabiul Akhir 1434H.

11 Mac 2013M.

KANDUNGAN

	Halaman
PERAKUAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
DEDIKASI	v
PENGHARGAAN	vi
KANDUNGAN	viii
TRANSLITERASI	xvii
SENARAI SINGKATAN	xx
SENARAI JADUAL	xxii
SENARAI RAJAH	xxvii

BAB 1

PENGENALAN

		Halaman
1.0	Pengenalan	1
1.1	Latar Belakang	2
1.2	Penyataan Masalah	3
1.3	Objektif Kajian	5
1.4	Persoalan Kajian	6
1.5	Kepentingan Kajian	6
1.6	Batasan Kajian	7
1.7	Kajian Lepas `	8

1.8 Definisi Operasional 11

1.8.1 Penguasaan 11

1.8.2 Kata Kerja Perintah 12

1.8.3 Pengetahuan 12

1.9 Rangka Kajian 12

1.10 Kesimpulan 14

BAB 2:

TINJAUAN LITERATUR

2.0 Pengenalan 15

2.1 Akademi Islam Universiti Malaya 15

2.1.1 Latar Belakang 15

2.1.2 Kursus Pra Akademi Islam 16

2.1.3 Kata Kerja Perintah Dalam Sukatan 20

2.2 Kata Kerja Perintah Dalam Morfologi Bahasa Arab 22

2.2.1 Ilmu Morfologi 22

2.2.2 Kata Kerja 23

2.2.3 Kata Kerja Perintah 25

2.2.3.1 Ta'rif Kata Kerja Perintah 25

2.2.3.2 Tanda-tanda Kata Kerja Perintah 26

2.2.3.3 Pembentukan Dan Pola Kata Kerja Perintah 27

2.3 Kesimpulan 44

BAB 3

METODOLOGI KAJIAN

3.0	Pengenalan		45
3.1	Reka Bentuk Kajian		45
3.2	Sampel Kajian		46
3.3	Pengumpulan Data		46
	3.3.1	Instrumen Kajian	47
		3.3.1.1 Soal Selidik	47
		3.3.1.2 Soalan Ujian Bertulis	47
		3.3.1.3 Temubual	48
	3.3.2	Prosedur Pengumpulan Data	50
3.4	Analisis Data		50
	3.4.1	Analisis Data Soal Selidik	51
	3.4.2	Analisis Data Soalan Ujian	52
	3.4.3	Analisis Temubual	53
3.5	Kesahan		53
3.7	Kesimpulan		54

BAB 4

ANALISIS DATA

4.0 Pengenalan 55

4.1 Analisis Soal Selidik 55

4.1.1 Latar Belakang Responden 56

4.1.1.1 Responden Berdasarkan Jantina 56

4.1.1.2 Responden Berdasarkan Sekolah Dahulu 57

4.1.1.3 Responden Berdasarkan Kelayakan Akademik 58

4.1.1.4 Responden Mengikut Pekerjaan Ibu 59

4.1.1.5 Responden Mengikut Pekerjaan Bapa 60

4.1.2 Masalah-Masalah Pelajar Mengenai KKP 62

4.1.2.1 Konsep Dan Definisi KKP 62

4.1.2.2 Pola KKP 63

4.1.2.3 Contoh KKP 64

4.1.2.4 Taṣri:f KKP 65

4.1.2.5 KKP Dalam Teks Bahasa Arab 66

4.1.2.6 Huraian Pensyarah Mengenai KKP 67

4.1.2.7 Contoh Dan Huraian KKP Dalam Buku Rujukan 68

4.1.2.8 Latihan KKP Dalam Kelas 69

4.1.2.9 Masa Yang Diperuntukkan Dalam Kelas Untuk KKP 70

4.1.2.10 Soalan Peperiksaan Mengenai KKP 71

4.2 Analisis Ujian 72

4.2.1 Penguasaan KKP 72

4.2.1.1 Ta’rif KKP 73

4.2.1.2 Contoh KKP 73

4.2.1.3 Ciri Bina’ KKP 74

4.2.1.4 Tanda-Tanda KKP 74

4.2.1.5 Ciri Pengukuhan KKP 75

4.2.1.6 Taṣri:f KKP 75

4.2.1.7 Bilangan Pola KKP Mujarrad Thulathi 76

4.2.1.8 Bilangan Pola KKP Mujarrad Ruba‘iy 77

4.2.1.9 Bilangan Pola KKP Mazi:d Thulathi 78

4.2.1.10 Bilangan Pola KKP Mazi:d Ruba‘iy 79

4.2.1.11 Pola KKP Mazi:d Thulathi Dua Huruf 80

4.2.1.12 Pola KKP Mazi:d Thulathi Satu Huruf 81

4.2.2 Penguasaan Pembentukan KKP 82

4.2.2.1 Pembentukan KKP يَقْتُلُ 82

4.2.2.2 Pembentukan KKP يَجْلِسُ 83

4.2.2.3 Pembentukan KKP يَفْرَحُ 84

4.2.2.4 Pembentukan KKP يُبْشِرُ 85

4.2.2.5 Pembentukan KKP يُكَرِّمُ 86

4.2.2.6 Pembentukan KKP يُقَاتِلُ 87

4.2.2.7 Pembentukan KKP يَنْهَزِمُ 88

4.2.2.8 Pembentukan KKP يَفْتَتِحُ 89

4.2.2.9 Pembentukan KKP يَعْتَزُّ 90

4.2.2.10 Pembentukan KKP يَتَعَارَفُ 91

4.2.2.11 Pembentukan KKP يَتَقَدَّمُ 92

4.2.2.12 Pembentukan KKP يَسْتَأْذِنُ 93

4.2.2.13 Pembentukan KKP يُوَسْوِسُ 94

4.2.2.14 Pembentukan KKP يَتَدَحْرَجُ 95

4.2.2.15 Pembentukan KKP يَقْشَعِرُّ 96

4.2.3 Penguasaan Pola KKP 97

4.2.3.1 Pola KKP اُحْسُنْ 97

4.2.3.2 Pola KKP اِعْلَمْ 98

4.2.3.3 Pola KKP اِضْرِبْ 99

4.2.3.4 Pola KKP أَكْرِمْ 100

4.2.3.5 Pola KKP قَدِّمْ 101

4.2.3.6 Pola KKP ضَارِبْ 102

4.2.3.7 Pola KKP اِنْطَلِقْ 103

4.2.3.8 Pola KKP اِجْتَمِعْ 104

4.2.3.9 Pola KKP اِحْمَرَّ 105

4.2.3.10 Pola KKP تَسَابَقْ 107

4.2.3.11 Pola KKP تَعَلَّمْ 106

4.2.3.12 Pola KKP اِسْتَغْفِرْ 108

4.2.3.13 Pola KKP دَحْرِجْ 109

4.2.3.14 Pola KKP تَبَعْثَرْ 110

4.2.3.15 Pola KKP اِطْمَئِنَّ 111

4.3 Analisis Keseluruhan Item 113

4.4 Analisis Dapatan Temubual Pensyarah 124

4.4.1 Konsep Dan Definisi KKP 124

4.4.2 Pola KKP 124

4.4.3 Taṣri:f KKP 125

4.4.4 Contoh KKP 135

4.4.5 KKP Dalam Teks Bahasa Arab 125

4.4.6 Huraian Pensyarah Mengenai KKP 126

4.4.7 Buku Rujukan Mengenai KKP 126

4.4.8 Latihan Dalam Kelas Mengenai KKP 126

4.4.9 Masa Yang Diperuntukkan Dalam Kelas 127

4.4.10 KKP Dalam Peperiksaan 127

4.5 Kesimpulan 128

BAB 5

RUMUSAN DAN CADANGAN

5.0 Pengenalan 131

5.1 Rumusan 131

5.2 Cadangan 136

5.2.1 Pelajar 136

5.2.2 Ibubapa 137

5.2.3 Pensyarah 137

5.2.4 Pihak Universiti 138

5.2.5 Kementerian Pengajian Tinggi 139

5.3 Cadangan Kajian Lanjutan 139

5.4 Penutup 141

BIBLIOGRAFI 142

LAMPIRAN A Surat Kebenaran Menjalankan Kajian

LAMPIRAN B Soal Selidik

LAMPIRAN C Soalan Ujian Bertulis

LAMPIRAN D Soalan Temubual Pensyarah Bahasa Arab

LAMPIRAN E Borang Pengesahan Instrumen Kajian

LAMPIRAN F Jadual Saiz Sampel Teori Cohen

TRANSLITERASI

Dalam penulisan ini penyelidik menggunakan transliterasi yang telah dikeluarkan oleh Jawatankuasa Pascasiswazah Bahasa Arab (JAPSAR), Jabatan Bahasa Arab Dan Bahasa-Bahasa Timur Tengah, Fakulti Bahasa Dan Linguistik, Universiti Malaya.

1) Konsonan

Lambang Huruf	Nama Huruf	Transliterasi
ء	hamzaṯ	’
ب	ba:’	b
ت	ta:’	t
ث	tha:’	th
ج	ji:m’	j
ح	ha:’	ḥ
خ	kha:’	kh
د	da:l	d
ذ	dha:l	dh
ر	ra:’	r
ز	za:y	ẓ
س	si:n	ṣ
ش	shi:n	sh
ص	sa:d	ṣ

ض	da:d	ḍ
ط	ta:’	ṭ
ظ	za:’	ẓ
ع	‘ayn	‘
غ	ghayn	gh
ف	fa:’	f
ق	qa:f	q
ك	ka:f	k
ل	la:m	l
م	mi:m	m
ن	nu:n	n
ه	ha:’	h
و	wa:w	w
ي	ya:’	y
ة	ta:’ marbutaṯ	ṯ

2) Vokal

Lambang Huruf	Nama Huruf	Transliterasi
ـَ	Vokal pendek	a
ـِ	Vokal pendek	i
ـُ	Vokal pendek	u
ـَا	Vokal panjang	a:
ـِيْ	Vokal panjang	i:
ـُوْ	Vokal panjang	u:

3) Diftong

Lambang Huruf	Nama Huruf	Transliterasi
اَيْ	Diftong	ay
اَوْ	Diftong	aw

SENARAI SINGKATAN

APIUM	: Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya
IPTA	: Institut Pengajian Tinggi Awam
IPTS	: Institut Pengajian Tinggi Swasta
KKP	: Kata Kerja Perintah
KPM	: Kementerian Pengajian Tinggi
SAW	: Sallallahu ‘alaihi wasallam
SMA	: Sekolah Menengah Agama
SMK	: Sekolah Menengah Kebangsaan
SMKA	: Sekolah Menengah Kebangsaan Agama
SPM	: Sijil Pelajaran Malaysia
SPSS	: Stastical Package for Social Science
STAM	: Sijil Tinggi Agama Malaysia
STU	: Sijil Tinggi Ugama
SWT	: Subha:nahu wa ta‘a:la:
tt	: Tiada Tahun
UIAM	: Universiti Islam Antarabangsa Malaysia
UM	: Universiti Malaya
YPTIK	: Yayasan Pengajian Tinggi Islam Kelantan

SENARAI JADUAL

Halaman

Jadual 2.1	Sukatan Pelajaran pra Akademi Pengajian Islam	17
Jadual 3.1	Jadual Skala Analisis Soal Selidik	51
Jadual 3.2	Jadual Skala Julat Min Bagi Skala Likert	52
Jadual 3.3	Jadual Skala Analisis Ujian	52
Jadual 3.4	Jadual Skala Penguasaan Pelajar	53
Jadual 4.1	Taburan Kekerapan Responden Berdasarkan Jantina	56
Jadual 4.3	Taburan Kekerapan Sekolah Dahulu Responden	57
Jadual 4.5	Taburan Kekerapan Kelayakan Akademik Responden	58
Jadual 4.7	Taburan Kekerapan Responden Mengikut Pekerjaan Ibu	59
Jadual 4.9	Taburan Kekerapan Responden Mengikut Pekerjaan Bapa	60
Jadual 4.11	Konsep Konsep dan Definisi KKP	62
Jadual 4.12	Pola KKP	63
Jadual 4.13	Contoh KKP	64
Jadual 4.14	Taṣri:f KKP	65
Jadual 4.15	KKP Dalam Teks Bahasa Arab	66
Jadual 4.16	Huraian Pensyarah Mengenai KKP	67
Jadual 4.17	Contoh Dan Huraian Mengenai KKP Dalam Buku Rujukan	68
Jadual 4.18	Latihan KKP Dalam Kelas	69

Jadual 4.19	Masa Yang Diperuntukkan Dalam Kelas Untuk KKP	70
Jadual 4.20	Soalan Peperiksaan Mengenai KKP	71
Jadual 4.21	Ta’rif KKP	73
Jadual 4.22	Contoh KKP	73
Jadual 4.23	Ciri Bina’ KKP	74
Jadual 4.24	Tanda-Tanda KKP	74
Jadual 4.25	Ciri Pengukuhan KKP	75
Jadual 4.26	Taṣri:f KKP	75
Jadual 4.27	Bilangan Pola KKP Mujarrad Thulathi	76
Jadual 4.28	Bilangan Pola KKP Mujarrad Ruba‘iy	77
Jadual 4.29	Bilangan Pola KKP Mazi:d Thulathi	78
Jadual 4.30	Bilangan Pola KKP Mazi:d Ruba‘iy	79
Jadual 4.31	Pola KKP Mazi:d Thulathi Dua Huruf	80
Jadual 4.32	Pola KKP Mazi:d Thulathi Satu Huruf	81
Jadual 4.33	Pembentukan KKP يَقْتُلُ	82
Jadual 4.34	Pembentukan KKP يَجْلِسُ	83
Jadual 4.35	Pembentukan KKP يَفْرَحُ	84
Jadual 4.36	Pembentukan KKP يُبْشِرُ	85
Jadual 4.37	Pembentukan KKP يُكَرِّمُ	86
Jadual 4.38	Pembentukan KKP يُقَاتِلُ	87
Jadual 4.39	Pembentukan KKP يَنْهَزِمُ	88

Jadual 4.40 Pembentukan KKP يَفْتَتِحُ 89

Jadual 4.41 Pembentukan KKP يَعْتَزُّ 90

Jadual 4.42 Pembentukan KKP يَتَعَارَفُ 91

Jadual 4.43 Pembentukan KKP يَتَقَدَّمُ 92

Jadual 4.44 Pembentukan KKP يَسْتَأْذِنُ 93

Jadual 4.45 Pembentukan KKP يُوَسْوِسُ 94

Jadual 4.46 Pembentukan KKP يَتَدَحْرَجُ 95

Jadual 4.47 Pembentukan KKP يَقْشَعِرُّ 96

Jadual 4.48 Pola KKP اُحْسُنْ 97

Jadual 4.49 Pola KKP اِعْلَمْ 98

Jadual 4.50 Pola KKP اِضْرِبْ 99

Jadual 4.51 Pola KKP أَكْرِمْ 100

Jadual 4.52 Pola KKP قَدِّمْ 101

Jadual 4.53 Pola KKP ضَارِبْ 102

Jadual 4.54 Pola KKP اِنْطَلِقْ 103

Jadual 4.55	Pola KKP اِجْتَمِعْ	104
Jadual 5.56	Pola KKP اِحْمَرَّ	105
Jadual 4.57	Pola KKP تَسَابَقْ	106
Jadual 4.58	Pola KKP تَعَلَّمْ	107
Jadual 4.59	Pola KKP اِسْتَغْفِرْ	108
Jadual 4.60	Pola KKP دَحْرِجْ	109
Jadual 4.61	Pola KKP تَبَعْثَرْ	110
Jadual 4.62	Pola KKP اِطْمَئِنَّ	111
Jadual 4.63	Analisis Keseluruhan Soal Selidik	113
Jadual 4.64	Analisis Keseluruhan Ujian Pengetahuan KKP	115
Jadual 4.66	Analisis Keseluruhan Penguasaan Pembentukan KKP	118
Jadual 4.68	Analisis Keseluruhan Penguasaan Pola KKP	121
Jadual 5.1	Keseluruhan Penguasaan Pelajar	134

SENARAI RAJAH

Halaman

Rajah 4.2	Taburan Peratus Berdasarkan Jantina	56
Rajah 4.4	Taburan Peratus Berdasarkan Sekolah Dahulu	57
Rajah 4.6	Taburan Peratus Berdasarkan Kelayakan Akademik	58
Rajah 4.8	Taburan Peratus Mengikut Pekerjaan Ibu	59
Rajah 4.10	Taburan Peratus Mengikut Pekerjaan Bapa	61
Rajah 4.65	Carta Pai Analisis Keseluruhan Pengetahuan KKP	117
Rajah 4.67	Carta Pai Analisis Keseluruhan Penguasaan Pembentukan KKP	120
Rajah 4.69	Carta Pai Analisis Keseluruhan Penguasaan Pola KKP	123